

ΔΙΑΘΗΚΑΙ

ΤΩΝ

ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

ΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1887

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐκδίδοντες τὰς διαθήκας τῶν ἀειμνήστων εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννίνων, τῆς ἀπανταχοῦ τηλαυγοῦς ταύτης κεφαλῆς τῆς Ἠπείρου, νομίζομεν ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθῆκον οὐ μόνον πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῶν μνήμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἣτις δέον νὰ γινώσκῃ αἰωνίως τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἀγαθοεργίας τῶν τιμαλφεστάτων τέκνων της. Ἡ ἱστορία ἡμῶν ἀπὸ πολλῶν ἤδη γενεῶν δὲν ἔχει ὁμολογουμένως νὰ ἐπιδείξῃ εὐγενεστέρους καὶ καρπιμωτέρους ἀγῶνας ἢ τοὺς φιλοτίμους μόχθους τῶν πατέρων ἐκείνων, οἵτινες ἐμπεφορημένοι ἐνθέου ἔρωτος πρὸς τὴν γενέθλιον αὐτῶν ἐστίαν καὶ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐν ξένη γῆ κατατρυχόμενοι ἠδυνήθησαν νὰ συγκομίσωσιν ἐντίμους καρποὺς ἵνα παραδώσωσιν ἡμῖν αὐτοὺς ὡς ἐφόδια πρὸς τὴν χριστιανικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Ἐστω ἀθάνατος καὶ εὐλογημένη ἡ σεπτὴ μνήμη τῶν φιλοστόργων τούτων γονέων, εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ὁποίων ὀφείλομεν τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τὴν παρηγορίαν, τὸν σπόρον τοῦ εὐγενοῦς ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῶν χρηστῶν ἐλπίδων ἐν τῷ μέλλοντι!

Δημοσιεύομεν ὧδε τὰς ἱερὰς αὐτῶν ἐντολάς χωρὶς νὰ ἀναγράψωμεν ἄλλο τι περὶ τοῦ βίου των, διότι τίς ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἔζησαν ἀφανῶς καὶ ἐν χριστιανικῇ ταπεινοφροσύνῃ ἵνα ἀποθάνωσιν ὡς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς ἄφωνοι μάρτυρες τοῦ κηρύγματός Του; Ἐπειτα τίς ἡ χρεῖα λόγων καὶ ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων εἰς τοὺς εὐεργέτας τούτους, ὧν ἡ μὲν ζωὴ ὑπῆρξεν ἐμπράκτως τε καὶ κατὰ διάνοιαν διηνεκῆς καὶ ἐνθερμος ἀφοσίωσις εἰς τὴν πατρίδα, ὁ δὲ θάνατος ἐφάνη ὡς λαμπρὰ ἀποκάλυψις ψυχικῶν προτερημάτων ἀξίων αἰωνίας λατρείας καὶ μακαριότητος; Αἱ διαθήκαι αὐτῶν εἶνε ἀληθῶς τὸ καθαρῶτατον κάτοπτρον τοῦ βίου των καὶ τὸ εὐγλωττότατον ἐγκώμιον τῆς ἀρετῆς των. Μία καὶ ἡ αὐτὴ ψυχὴ διαπνέει αὐτὰς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἡ πνοὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τοῦ θερμοῦ ζήλου πρὸς τὰ καλὰ καὶ τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας. Οὐδὲν ἀναγράφεται ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀνεκδιηγῆτων

πικριῶν καὶ ταλαιπωριῶν, δι' ὧν οἱ εὐσεβεῖς ἐκεῖνοι πατέρες ἠδηνήθησαν νὰ συλλέξωσι τοσοῦτους καρπούς ἵνα θρέψωσι καὶ ἐξευγενίσωσι τὰ τέκνα τῆς πατρίδος, ἵνα σώσωσι τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τῆς δυστυχίας καὶ ἵνα χορηγήσωσι τὰ πρὸς νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενούντων. Πάντες ὑπέστησαν μαρτυρικῶς τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας, κατεπάλαισαν τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄλλην κακοδαιμονίαν χωρὶς νὰ ρήξωσιν ποτε φωνὴν ἐπιδείξεως ἢ ἀγανακτήσεως καὶ κατεφρόνησαν μαρτυρικῶς τῶν κινδύνων μόνον ἵνα ἀνακουφίσωσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κακώσεων σκληρᾶς τύχης καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους μακραίωνος ὀρφανίας. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἄλλαι πόλεις καὶ ἄλλοι λαοὶ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι πλουσιωτέρους εὐεργέτας, ἔργα καὶ ἰδρύματα αὐτῶν μεγαλοπρεπέστερα, καρπούς πολὺ δαψιλεστέρους καὶ γονιμωτέρους ἴσως, ἀλλ' ἡ αἰωνία ὑπεροχὴ τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν πατέρων ἔγκειται ὁμολογουμένως ἐν τῇ βαθύτητι τῆς ἀγνῆς προαιρέσεως καὶ τοῦ φρονήματος, ἐν τῇ θαυμαστῇ καρτερίᾳ τῶν πόνων καὶ τῶν κακοπαθειῶν καὶ ἐν τῇ ἐνθουσιώδει πίστει εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ σκοποῦ. Διὰ τοῦτο αἱ διαθῆκαι αὐτῶν δὲν εἶνε μόνον τεκμήρια τῆς ψυχικῆς εὐγενείας καὶ καλοκάγαθίας των, ἐφ' αἷς ὀφείλομεν αὐτοῖς αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ μνημεῖα μαρτυροῦντα τὴν ἀπαράμιλλον ἐγκράτειαν αὐτῶν καὶ αὐταπάρνησιν. Εἶθε νὰ χρησιμεύσωσιν αὐταὶ εἰς πᾶσαν γενεάν ὡς κέντρα καὶ παραδείγματα πατρικῶν ἀρετῶν, δι' ὧν μόνον εἶνε ἐφικτὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ.

Αἱ διαθῆκαι αὐταὶ ἐκδίδονται ἀκριβῶς ὡς εὐρέθησαν συντεταγμέναι ἄνευ γραμματικῶν διορθώσεων. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλέη κληροδοτηθέντα εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννιτῶν εἴτε διὰ διαθηκῶν, αἵτινες ἀπώλοντο, εἴτε ἄνευ τοιούτων. Παρελείφθη μόνον ἐνταῦθα ἡ διαθήκη τῶν κορυφαίων τῆς Ἡπείρου εὐεργετῶν, τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ, διότι αὕτη ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκδεδομένη ἐν ἰδίῳ τεύχει ἑλληνιστῆ καὶ ῥωσιστῆ!

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΩΗ ΜΠΑΚΑΛΗ

Γρ. 500 ἤτοι πεντακόσια ἀφίνω νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μητροπόλεως καὶ ὁ τόκος αὐτῶν γρόσια 50 πενήντα νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἱερεῖς ἵνα μνημονεύωσι τοῦνομά μου εἰς τὴν προσκομιδὴν.

Γρ. 2000 ἤτοι δύο χιλιάδες ἀφίνω νὰ δοθῶσιν εἰς τὰς ἄλλας τέσσαρας ἐκκλησίας, Ἄρχιμανδρεῖον, ἅγιον Νικόλαον, ἁγίαν Μαρίναν καὶ ἁγίαν Αἰκατερίνην, ἀνά 500 ἤτοι πεντακόσια εἰς ἐκάστην, καὶ ὁ τόκος αὐτῶν γρόσια 50 πενήντα ἐκάστης ἐκκλησίας νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἱερεῖς διὰ νὰ μνημονεύωσι τοῦνομά μου.

Γρ. 20000 ἤτοι εἴκοσι χιλιάδας ἀφίνω νὰ δοθῶσιν εἰς τὰ ἐλέη καὶ ὁ τόκος αὐτῶν γρ. 1500 χίλια πεντακόσια νὰ δίδηται τὸν καθέκαστον χρόνον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μητροπόλεως, καὶ νὰ τελῆται ἀρχιερατικὴ λειτουργία τὴν ἡμέραν τῶν Ἁγίων Πάντων, ν' ἀνάπτωνται οἱ πολυέλαιοι καὶ νὰ πληρῶνηται καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξ αὐτῶν.

Γρ. 20000 ἤτοι εἴκοσι χιλιάδας ἀφίνω νὰ δοθῶσιν εἰς τὰ ἐλέη καὶ ὁ τόκος αὐτῶν ἐπίσης νὰ χρησιμεύη εἰς ὑπανδρείαν ἐνὸς κορασίου, καὶ νὰ ἐκτελῆται καὶ μία ἀρχιερατικὴ λειτουργία καὶ νὰ πληρῶνηται καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξ αὐτῶν.

Γρ. 4000 ἤτοι τέσσαρας χιλιάδας ἀφίνω νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὰ ἐλέη πρὸς 8 τοῖς $\frac{0}{10}$, καὶ ὁ τόκος αὐτῶν γρ. 320 τριακόσια εἴκοσι νὰ δίδηται εἰς τοὺς καλλιτέρους δύο ἢ τρεῖς τοῦ ἰσναφιοῦ τῶν Μπακάλιδων ἵνα τὰ διανεῖμωσι τὸ Πάσχα εἰς τὰς πτωχικὰς οἰκίας τῶν Μπακάλιδων.

Οὕτω διανέμω τὴν ιδιοκτητόν μου περιουσίαν. Αὕτη εἶνε ἡ τελευταία καὶ μόνη μου διαθήκη, ὑπαγορευθεῖσα κατὰ τὴν συνείδησίν μου καὶ ἐκτελεσθεῖσα ἐλευθέρως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξ ἄλλου τινος προτροπῆς. Ἐπιτρόπους δὲ καὶ ἐκτελεστάς διορίζω τοὺς κυρίους Σταῦρον Χρ. Τσόντζον καὶ γαμβρόν μου Ἀλέξιον, καὶ παρακαλῶ αὐτοὺς νὰ ἐκτελέσωσι κατὰ γράμμα ταύτην τὴν διαθήκην μου ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν βάρει τῆς συνειδήσεώς των· ὅστις δὲ ἐκ τῶν συγγενῶν μου ἢ τῶν ξένων ἤθελε τολμήσει νὰ ἀνατρέψῃ ἢ μεταποιήσῃ τὰ ὅσα διατάττω, ὁ τοιοῦτος ὡς παραβάτης τοῦ δικαίου, ὡς ἄρπαξ τοῦ ἀλλοτρίου ἔσται ὑπόδικος ἐνώπιον Θεοῦ, θέλει ἔχει αἰείποτε ἐπικειμένας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του τὰς ἀράς τῶν τριακοσίων καὶ δέκα ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, καὶ δώσει λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐξ ἐναντίας ὅστις ἤθελε συνδράμει εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω παραγγελμάτων μου, εὐχομαι νὰ λάβῃ παρὰ Θεοῦ ἀνταξίαν ἀμοιβῆν ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἐν Ἰωαννίνοις 1866 7βρίου 20.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΩΗ βεβαιόνω.

ΠΑΠΠΑ ΖΩΗΣ ἐφημέριος Μητροπόλεως.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Σ. ΚΟΛΟΒΟΣ μαρτυρῶ.

Δ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΛΑΣ μαρτυρῶ.

Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ μαρτυρῶ.

ΚΩΝΣΤ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΛΑΣ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ μαρτυρῶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΠΑΛΛΑΣΧΑΣ μαρτυρῶ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Κ. ΚΑΝΤΑΡΑΣ μαρτυρῶ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΑΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΟΥΝΝΗ ΖΙΤΖΑΙΟΣ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΡΑΙΚΟΣ μάρτυρας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΠΑ ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΖΙΝΙΟΤΗΣ μάρτυρας.

(Τ. Σ.) Ὁ Ἰωαννίνων ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ἐπικυροῖ τὴν πράξιν καὶ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.